

van "landvogels". Het was een leuke club tellers, een mix van de wekelijkse zeevogeltellers die werd aangevuld met andere vogelaars. Voor de zeevogeltellers leek het een reünie van hun weekend tellen op Cap Griz Nez een week eerder.

De zeetrek was niet echt geweldig. Weinig vogels en geen "pijlen". Gelukkig toch nog 2 middelste en 2 kleine jagers, alsmede 3 jagers die niet op naam gebracht konden worden, de zogenaamde jagers spec.. Eigenlijk was dat het wel wat betreft de zeevogels.

Gelukkig waren daar inderdaad de vogels die over land trekken. Groepjes graspiepers vlogen met regelmaat vlak over de hoofden van de tellers en leverden een score van 386 exemplaren op.

Door twee tellers werd een geluid gehoord dat wat deed denken aan een huismus. Toen achter de dijk een grote pieper werd gezien was het duidelijk: het was toch geen huismus!

Altijd leuk om te horen zijn de overvliegende veldleeuweriken. Vanochtend heb ik waarschijnlijk meer veldleeuweriken gehoord, 12 vogels, dan de hele afgelopen zomer.

Het is droevig gesteld met deze soort!

Tijdens de 5 uur die er is geteld zijn er 924 exemplaren van 33 soorten genoteerd.

Dus een matige, maar zeer gezellige, telling met bijzonder fraai weer.

Verslag excursie Westkapelle op 12 oktober 2014

door Tom van Wanum

Met zeven man/vrouw in het donker vertrokken van de parkeerplaats Delta Expo.

Onderweg af en toe wat mist en in de koplampen even het gefladder van een nachtvlin-der.

Voor het vertrek was er afgesproken dat we niet gelijk naar de telpost op de zeedijk zouden gaan, maar eerst naar de parkeerplaats bij het punpad.

westkapelle

De weersomstandigheden waren niet van dien aard dat er veel van de zeetrek verwacht kon worden. De dag ervoor daarentegen was de trek van zangvogels zeer de moeite waard en we hoopten daar een staartje van mee te pakken tijdens de wandeling over het punpad.

Dat viel toch een beetje tegen. Uiteraard zaten er in de struiken overall kleine zangers, maar wat de trek betreft, waren het vooral de grote groepen kauwen die de aandacht trokken. Deze vogels vlogen in groepen van enkele honderden stuks richting kust en draaiden dan weer om. De daken van de huizen, de wieken van de molen en de toren van de kerk van Westkapelle zaten vol met kauwen.

Op Erica een tijdje doorgebracht met afwisselend de kijkers gericht op zee, leverde een grote jager op, en op het land flink wat groenlingen en ringmussen. Het opslagterrein zelf was dit maal niet interessant. Langs de Westkapelse Kreek terug naar de auto met de gebruikelijke geoorde futen, maar helaas zonder ijsvogeltjes.

Na de koffie naar de zeedijk gereden om vanaf de telpost de zee af te zoeken naar vogels. Wat jan van genten, zwarte zee-eenden en een fraaie groep van 22 lepelaars was het resultaat.

Na een aantal malen aan Duitse toeristen te hebben moeten uitleggen waar we naar aan het

kijken waren, "Vögel und ein Braunfisch(?)", nog naar 't Vroon gereden. Aan beide zijden van de weg is een plas-dras gebied met veel eenden, meeuwen en kieviten. Tussen al deze vogels werden 2 kleine strandlopers, 2 kemphanen en een zwarte ruiter gespot. De meeste aandacht ging echter uit naar 2 valken die met grote regelmaat alle vogels op de wieken joegen. Hoog uit de lucht werden stootduiken uitgevoerd op kievit en kauw. De juiste determinatie bleek niet zo eenvoudig. Het waren in ieder geval jonge vogels en gezien de grootte was de eerste gedachte een boomvalk. Het gedrag echter en de toch wat brede vleugels wezen meer op een slechtvalk. De foto's van Peter lieten zien dat de onderdekstaartveren niet licht gekleurd waren en dat sloot een boomvalk uit. Juveniele slechtvalken dus, die aan het oefenen waren.

Jaap wees er nog fijntjes op dat de nachtvlinder van die vroege ochtend iets anders geweest was. In de grille van mijn auto zat een roodborstje.

Na nog wat geringde meeuwen te hebben genoteerd, werd de terugreis aanvaard.

Ook dit jaar was deze excursie er eentje met leuke soorten, prima gezelschap en hebben we met z'n allen 67 soorten kunnen noteren.

Gemengd nieuws

De gierzwaluw.

door Theo Briggeman

Gierzwaluwen zijn trekvogels bij uitstek. Er is ook veel onderzoek naar ze gedaan. Al in het jaar 1789 verscheen er een eerste, Engelse, studie over deze sikkelvormige zomergast. Toch bleef er nog veel geheimzinnigheid rond de vogel hangen. Onlangs schreef Remco Daalder er een puik boekje over. Zo fraai dat het werd genomineerd voor de Jan Wolkersprijs 2014. Veel vragen worden er in beantwoord, maar even zoveel vragen worden er weer in opgeroepen. Zo weten we inmiddels dat gierzwaluwen in Nederland alleen maar aan de grond komen om er te broeden. Al het andere, zoals slapen, eten en zelfs paren, doen ze in de lucht. Elders, zoals in Afrika, slapen ze echter in huizen of hangend tegen een muur. Het lijkt erop dat ze daar veel minder in de lucht vertoeven. Onbekend, ondanks alle vogelatlanten en tellingen, is ook of gierzwaluwen door de jaren heen nu in aantal achteruit zijn gegaan of niet. Daalder betwijfelt of er sprake is van een achteruitgang, zoals vaak wordt gesteld.

De gierzwaluw arriveert meestal vanaf medio april in ons land. In mijn woonplaats Barendrecht kan ik er de klok bijna op gelijk zetten. Rond 30 april zijn ze weer terug en eind juli zijn ze al weer vertrokken. Dat leidt soms tot imposante waarnemingen. Zo zagen we op een KNNV excursie op 27 april 2013 de gierzwaluwen ineens massaal over de Scheelhoek trekken, uur na uur trokken ze in groepen van tientallen vogels over onze hoofden het Haringvliet over, op weg naar het noorden. In de weken ervoor was er amper eentje te zien geweest.

Het vroege vertrek heeft te maken met het feit dat gierzwaluwen insectenetters zijn. Ze jagen op soorten die in de hogere luchtlagen voorkomen. Daar wordt het vanaf half juli al weer zo koud, dat er geen voedsel meer te vinden is. Ze verlaten Nederland en gaan dan naar, ja waar naar toe eigenlijk?

Tot voor kort was dat niet echt duidelijk. Hoewel er veel gierzwaluwen zijn geringsd, werden er weinig teruggemeld. Dat is met de komst van dataloggers veranderd. Uit Zweeds en Nederlands onderzoek is gebleken dat ze vaak in twee etappes terug naar hun overwinteringsgebied vliegen. Eerst gaan ze naar het zuiden van Spanje om daar een weekje nog wat eten op te doen, om vervolgens door te gaan naar het Congobekken. Van daaruit maken Nederlandse vogels uitstapjes naar Oost-Afrika, achter de regen, en dus veel insecten, aan. Zweedse vogels doen dat niet, die blijven in de Congo. Op de terugweg vliegen ze gezamenlijk naar Liberia. Dat land is ongelofelijk belangrijk voor de zwaluwen, omdat het daar dan veel regent en dus veel insecten oplevert. Ze kunnen er dus lekker opvetten. Hopelijk zijn ze komende